

info

V(33) nr. 1 / 2015

**Principiile
fundamentale
pentru
sisteme eficiente
de garantare a
depozitelor**

**Principiile fundamentale pentru
sisteme eficiente de garantare a depozitelor**

Introducere

După cinci ani¹ de la publicarea *Principiilor fundamentale pentru sisteme eficiente de garantare a depozitelor*, în luna noiembrie 2014 Asociația Internațională a Asigurătorilor de Depozite (IADI) a prezentat forma revizuită a acestora, care a fost înaintată Consiliului pentru Stabilitate Financiară pentru a fi inclusă în *Compendiul standardelor internaționale esențiale privind stabilitatea financiară*.

Revizuirea *Principiilor fundamentale* a fost inițiată de IADI în urmă cu doi ani, în principal ca urmare a evoluțiilor internaționale de după anul 2009 care au avut implicații asupra schemelor de garantare a depozitelor (SGD), inclusiv prin prisma noilor reglementări adoptate, precum și a experiențelor avute în utilizarea *Principiilor fundamentale*.

Forma finală a propunerilor de revizuire a fost elaborată de un grup de lucru mixt format din reprezentanți ai IADI, Comitetului de la Basel pentru Supraveghere Bancară, Forumului European al Asigurătorilor de Depozite, Comisiei Europene, Consiliului pentru Stabilitate Financiară, Fondului Monetar Internațional și Băncii Mondiale.

Revizuirea *Principiilor fundamentale* s-a făcut urmărind ridicarea standardelor pentru SGD mai eficiente, cu menținerea totuși a flexibilității acestora astfel încât să poată fi utilizate în continuare drept standarde internaționale.

Astfel, chiar și în urma revizuirii, *Principiile fundamentale* continuă să fie aplicabile unei game diverse de SGD, putând fi adaptate diverselor circumstanțe și structuri caracteristice unei țări.

Spre deosebire de ediția inițială a *Principiilor fundamentale*, varianta revizuită înglobează și metodologia de evaluare a conformității cu acestea, pentru fiecare principiu fundamental fiind definite criteriile esențiale pe baza cărora se realizează evaluarea pe o scară cuprinzând cinci calificative în funcție de gradul de conformitate cu criteriul respectiv – *conform, conform în mare parte, neconform în mare parte, neconform, neaplicabil*.

Evaluarea conformității cu *Principiile fundamentale* poate constitui un instrument util pentru țările care implementează, revizuiesc sau reformează o SGD. O evaluare cuprinzătoare, credibilă și orientată spre acțiune ar trebui să se axeze pe SGD și pe legătura sa cu rețeaua de asigurare a stabilității financiare, urmărind identificarea punctelor forte și a punctelor slabe ale SGD existente și constituirea unei baze pentru măsurile de remediere ce vor fi luate de SGD și responsabilii de politici (guvernul sau băncile membre, după caz). În luarea măsurilor respective, este necesar să

¹ *Principiile fundamentale pentru sisteme eficiente de garantare a depozitelor* au fost publicate de Asociația Internațională a Asigurătorilor de Depozite (IADI) și Comitetul de la Basel pentru Supraveghere Bancară (BCBS) în iunie 2009, în timp ce metodologia de evaluare a conformității cu acestea a fost finalizată în decembrie 2010.

se țină seama de caracteristicile structurale, instituționale și legale ale fiecărui sistem național de garantare a depozitelor.

Metodologia de evaluare a conformității cu *Principiile fundamentale* poate fi utilizată în diferite contexte:

- auto-evaluări realizate de SGD;
- evaluări realizate de Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială, cum ar fi cele din cadrul Programului de Evaluare a Sectorului Financiar (FSAP) și în cazul proiectelor de acordare de asistență tehnică;
- analize *inter pares*, cum ar fi cele din cadrul comitetelor regionale ale IADI sau al analizelor realizate de Consiliul pentru Stabilitate Financiară;
- analize realizate de terțe părți (de exemplu, firme de consultanță).

Unele dintre lecțiile crizei financiare globale au determinat schimbări semnificative în ceea ce privește SGD din perspectiva importanței cruciale pe care o au acestea în păstrarea încrederii deponenților în sistemul financiar și asigurarea stabilității acestuia. Printre măsurile luate pe plan internațional s-au numărat cele privind extinderea garantării, consolidarea aranjamentelor de finanțare ale SGD, precum și lărgirea mandatelor SGD prin implicarea acestora în rezoluția bancară și adoptarea unor noi instrumente specifice adiționale rambursării deponenților².

Lecțiile crizei au avut implicații semnificative și asupra *Principiilor fundamentale*, aflându-se la baza trasării cadrului de revizuire a acestora.

De asemenea, a fost pus un accent mai mare pe necesitatea asigurării independenței operaționale a SGD, a punerii la dispoziția SGD a unui instrumentar lărgit, precum și a unei mai bune integrări a SGD în rețeaua de asigurare a stabilității financiare.

În revizuirea *Principiilor fundamentale* s-a ținut seama, totodată, de experiența dobândită în cadrul auto-evaluărilor și evaluărilor FSAP, schimbarea cadrului de reglementare (de exemplu, adoptarea de către Consiliul pentru Stabilitate Financiară a *Elementelor esențiale pentru regimuri eficiente de rezoluție*), noile îndrumări elaborate de IADI ca urmare a recomandărilor Consiliului pentru Stabilitate Financiară, precum și de aspectele referitoare la incluziunea financiară.

În urma revizuirii, au rezultat 16 *Principii fundamentale*, evaluarea conformității SGD cu acestea realizându-se pe baza a 96 de criterii.

Având în vedere importanța implementării coerente și eficiente a acestor standarde internaționale revizuite din domeniul garantării depozitelor, se recomandă ca în acest scop să existe o cooperare strânsă între SGD și ceilalți participanți la rețeaua de asigurare a stabilității financiare.

Principiile fundamentale pentru sisteme eficiente de garantare a depozitelor și metodologia de evaluare a conformității cu acestea

Principiul 1 – OBIECTIVELE POLITICII PUBLICE

Principalele obiective ale politicii publice corespunzătoare SGD sunt de a proteja deponenții și de a contribui la stabilitatea sistemului financiar. Aceste obiective ar trebui să fie prevăzute în mod formal și făcute publice. SGD ar trebui concepută astfel încât să reflecte obiectivele politicii publice.

Criterii esențiale

1. Obiectivele politicii publice ale SGD sunt clare, prevăzute în mod formal și făcute publice, de exemplu prin legislație sau documente conexe acestora.
2. Modul în care a fost concepută SGD este în concordanță cu obiectivele politicii publice.
3. Există o evaluare a măsurii în care SGD își atinge obiectivele de politică publică. Aceasta implică atât o analiză internă făcută regulat de către organul de conducere, cât și o analiză periodică realizată de către un organism extern (de exemplu, organismul față de care SGD este răspunzătoare sau o entitate independentă care nu se află în conflict de interese, cum ar fi un auditor general). Orice analiză trebuie să ia în considerare opiniile părților-cheie implicate.
4. În cazul în care sunt incluse și obiective suplimentare de politică publică, acestea nu intră în conflict cu cele două obiective principale privind protejarea deponenților și contribuția la stabilitatea sistemului financiar.

² Conform datelor IADI, ponderea SGD cu atribuții în domeniul rezoluției bancare era de 65% în anul 2011 față de circa 50% în 2005.

Principiul 2 - MANDAT ȘI ATRIBUȚII

Mandatul și atribuțiile SGD ar trebui să fie în concordanță cu obiectivele politicii publice și să fie clar definite și prevăzute în mod formal în legislație.

Criterii esențiale

1. Mandatul și atribuțiile SGD sunt prevăzute în mod clar și formal în legislație și sunt în concordanță cu obiectivele stabilite ale politicii publice.
2. Mandatul clarifică rolurile și responsabilitățile SGD și este aliniat mandatelor altor participanți la rețeaua de asigurare a stabilității financiare.
3. Atribuțiile SGD sunt în concordanță cu mandatul său și permit acestea să-și îndeplinească rolurile și responsabilitățile.
4. Atribuțiile SGD includ (însă fără a se limita la) următoarele:
 - (a) stabilirea și colectarea contribuțiilor, cotizațiilor și a altor taxe;
 - (b) transferarea depozitelor către altă bancă;
 - (c) rambursarea deponenților garantați;
 - (d) obținerea în timp util, direct de la bănci, de informații corecte și cuprinzătoare necesare îndeplinirii mandatului propriu;
 - (e) primirea și partajarea de informații corecte, cuprinzătoare și în timp util în cadrul rețelei de asigurare a stabilității financiare și, după caz, cu participanți la rețelele de asigurare a stabilității financiare din alte jurisdicții;
 - (f) posibilitatea de a impune băncilor să se conformeze obligațiilor legale pe care le au față de SGD (de exemplu, să acorde acces la informațiile despre deponenți) sau de a cere unui alt participant la rețeaua de asigurare a stabilității financiare să facă acest lucru în numele SGD;
 - (g) stabilirea bugetelor, politicilor, sistemelor și practicilor operaționale;
 - (h) încheierea de contracte.

Principiul 3 - GUVERNANȚA

SGD ar trebui să fie independentă din punct de vedere operațional, cu o bună guvernare, transparentă, răspunzătoare și izolată de imixțiuni externe.

Criterii esențiale

1. SGD este independentă din punct de vedere operațional. SGD este în măsură să-și exercite atribuțiile fără imixțiuni externe în îndeplinirea mandatului său. Nu există ingerințe din partea guvernului, băncii centrale, autorității de

supraveghere sau a industriei care să compromită independența operațională a SGD.

2. Organul de conducere al SGD este răspunzător în fața unei autorități superioare.
3. SGD are capacitatea și capabilitatea (spre exemplu, resurse umane, buget operațional și un sistem de salarizare satisfăcător pentru a atrage personal calificat și a-i asigura stabilitatea) de a-și susține independența operațională și a-și îndeplini mandatul.
4. SGD are o bună guvernare și aplică practici de guvernare sănătoase, incluzând un sistem corespunzător de răspundere, controale interne, regimuri de transparență și de publicare a informațiilor. Structura instituțională a SGD minimizează potențialul unor conflicte de interese reale sau presupuse.
5. SGD își desfășoară activitatea în mod transparent și responsabil. Aceasta face publice regulat informații corespunzătoare către părțile interesate.
6. Statutul, alte acte normative și politici relevante care guvernează SGD prevăd următoarele:
 - (a) persoanele care fac parte din organele de conducere sunt potrivite pentru funcția pe care o ocupă;
 - (b) membrii organului de conducere și cei din conducerea executivă a SGD (cu excepția celor din oficiu) sunt numiți pe perioade determinate, iar acestea sunt decalate;
 - (c) numirea și revocarea membrilor organului de conducere și ai conducerii executive a SGD se realizează în cadrul unui proces transparent. Membrii organului de conducere și ai conducerii executive a SGD pot fi revocați din funcție în timpul mandatului numai din motivele prevăzute sau definite în lege, statut intern sau norme de conduită profesională și nu fără motiv;
 - (d) membrii organului de conducere și salariații se supun unor standarde etice ridicate și unor coduri cuprinzătoare de conduită în vederea minimizării potențialului unor conflicte de interese reale sau presupuse.
7. SGD este evaluată în mod regulat în ceea ce privește modul în care își îndeplinește mandatul și este supusă auditurilor interne și externe periodice.
8. Componenta organului de conducere minimizează potențialul unor conflicte de interese reale sau presupuse. În vederea menținerii independenței operaționale a SGD, reprezentanții altor instituții din rețeaua de asigurare a stabilității financiare care participă în cadrul organului de conducere nu pot exercita funcția de președinte și nu pot constitui o majoritate.
9. Organul de conducere se întrunește periodic pentru a supraveghea și a administra activitatea

SGD (de exemplu, întruniri trimestriale sau mai frecvente, după cum se consideră necesar).

Principiul 4 - RELAȚIILE CU ALȚI PARTICIPANȚI LA REȚEAUA DE ASIGURARE A STABILITĂȚII FINANCIARE

În vederea protejării deponenților și pentru a contribui la stabilitatea financiară, ar trebui să existe un cadru formal și cuprinzător pentru ca atât activitățile, cât și schimbul de informații dintre SGD și alți participanți la rețeaua de asigurare a stabilității financiare să fie în permanență strâns coordonate.

Criterii esențiale

1. Schimbul permanent de informații și coordonarea acțiunilor sunt explicite și formalizate în legislație, reglementări, memorandumuri de înțelegere, acorduri legale sau într-o combinație a acestora.
2. Regulile referitoare la confidențialitatea informațiilor se aplică tuturor participanților la rețeaua de asigurare a stabilității financiare, precum și schimbului de informații dintre aceștia. Confidențialitatea informațiilor este protejată prin lege sau prin acorduri pentru a nu împiedica schimbul de informații în cadrul rețelei de asigurare a stabilității financiare.
3. Participanții la rețeaua de asigurare a stabilității financiare schimbă informații pe bază continuă, în special atunci când se iau măsuri importante de supraveghere în legătură cu băncile membre.
4. În situația în care sunt mai multe SGD care operează în cadrul aceleiași jurisdicții naționale, există aranjamente corespunzătoare privind schimbul de informații și coordonarea între respectivele SGD.

Principiul 5 – ASPECTE TRANSFRONTALIERE

În situația în care într-o jurisdicție există o prezență fizică a băncilor străine, atunci între SGD din respectivele jurisdicții ar trebui să existe încheiate acorduri formale de schimb de informații și coordonare.

Criterii esențiale

1. În situația în care se întâlnește o prezență fizică a băncilor străine (și anume, subsidiare sau sucursale ale băncilor străine), între SGD în cauză și între participanții relevanți la rețeaua de asigurare a stabilității financiare există încheiate acorduri formale supuse confidențialității în ceea ce privește schimbul de informații și coordonarea.
2. În condițiile în care o SGD este responsabilă de garantarea depozitelor într-o jurisdicție străină sau

în cazul în care mai multe SGD sunt responsabile de garantarea depozitelor în aceeași jurisdicție, există încheiate acorduri bilaterale sau multilaterale prin care se stabilește care este/sunt SGD responsabilă/responsabile de procesul de rambursare, de stabilirea contribuțiilor și a cotizațiilor, precum și de informarea publicului.

Principiul 6 – ROLUL SGD ÎN PLANIFICAREA PENTRU SITUAȚII NEPREVĂZUTE ȘI ÎN GESTIONAREA CRIZELOR

SGD ar trebui să aibă politici și proceduri eficiente privind planificarea pentru situații neprevăzute și gestionarea crizelor astfel încât să fie asigurată capacitatea de a răspunde eficient riscului (sau producerii efective) unor falimente bancare sau altor evenimente. Dezvoltarea strategiilor de pregătire și a politicilor de gestionare a situațiilor de criză sistemică ar trebui să fie responsabilitatea comună a tuturor participanților la rețeaua de asigurare a stabilității financiare. SGD ar trebui să fie inclusă în toate cadrele instituționale de comunicare și coordonare permanente între participanții la rețeaua de asigurare a stabilității financiare în ceea ce privește măsurile pregătitoare și gestionarea unei crize sistemice.

Criterii esențiale

1. SGD are propriile politici și proceduri eficiente privind planificarea pentru situații neprevăzute și gestionarea crizelor astfel încât este asigurată capacitatea de a răspunde eficient riscului (sau producerii efective) unor falimente bancare sau altor evenimente.
2. SGD elaborează și își testează periodic planurile pentru situații neprevăzute și de gestionare a crizelor.
3. SGD este membră a tuturor cadrelor instituționale de comunicare și coordonare permanente între participanții la rețeaua de asigurare a stabilității financiare în ceea ce privește măsurile pregătitoare și gestionarea unei crize sistemice.
4. SGD participă la exerciții periodice de planificare pentru situații neprevăzute și de simulare legate de pregătirea pentru și gestionarea unei crize sistemice implicând toți participanții la rețeaua de asigurare a stabilității financiare.
5. SGD participă la elaborarea planurilor pre- și post-criză de gestionare a comunicării ce implică toți membrii rețelei de asigurare a stabilității financiare, pentru a asigura în mod coerent și cuprinzător comunicarea și conștientizarea publicului.

Principiul 7 – PARTICIPAREA

Participarea la o SGD ar trebui să fie obligatorie pentru toate băncile.

Criterii esențiale

1. Participarea la o SGD este obligatorie pentru toate băncile, incluzând băncile cu capital de stat (cu sau fără garanții explicite), iar toate băncile sunt supuse reglementării și supravegherii prudențiale.
2. În cazul în care, la momentul aderării la o SGD nou-înființată, o bancă nu respectă toate cerințele de participare sau de supraveghere, dar îi este permis totuși accesul, este necesar ca aceasta să dispună de un plan credibil de remediere a deficiențelor într-un interval prestabilit (de exemplu, un an).
3. Condițiile, procedura și termenul pentru obținerea calității de membru al unei SGD sunt transparente și prevăzute în mod explicit.
4. Dacă SGD nu este responsabilă cu acordarea calității de membru, atunci procedurile legale sau administrative descriu un interval de timp precis și rezonabil în care SGD este consultată sau informată în avans și i se pun la dispoziție informații suficiente despre solicitarea de acordare a unei noi autorizații.
5. Atunci când calitatea de membru al SGD a unei bănci încetează ca urmare a revocării autorizației sau a renunțării la aceasta, deponenții sunt informați în cel mai scurt timp că depozitele existente continuă să fie garantate până la un termen specificat.
6. Atunci când calitatea de membru este revocată de SGD, există aranjamente de coordonare în vederea retragerii imediate de către autoritatea competentă a autorizației băncii privind atragerea de depozite. La încetarea calității de membru, deponenții sunt informați în cel mai scurt timp că depozitele existente continuă să fie garantate până la un termen specificat.

Principiul 8 – ACOPERIREA

Factorii de decizie ar trebui să definească în mod clar nivelul și sfera de acoperire a depozitelor. Acoperirea ar trebui să fie limitată, credibilă, să cuprindă marea majoritate a deponenților, lăsând totuși o parte semnificativă din depozite supuse disciplinei de piață. Acoperirea depozitelor ar trebui să fie în acord cu obiectivele politicii publice corespunzătoare SGD și cu caracteristicile conexe ale acesteia.

Criterii esențiale

1. Depozitele garantate sunt clar definite în legislație sau reglementări și reflectă obiectivele politicii publice. Definirea include nivelul și sfera de acoperire. Dacă anumite tipuri de depozite și de

deponenți nu sunt eligibile pentru garantare, acestea sunt precizate în mod clar, sunt ușor de determinat și nu afectează viteza de rambursare.

2. Nivelul și sfera de acoperire sunt limitate și astfel concepute pentru a fi credibile, în așa fel încât să se minimizeze riscul retragerilor masive și să nu se submineze disciplina de piață. Nivelul și sfera de acoperire sunt stabilite astfel încât marea majoritate a deponenților din sistemul bancar să fie protejați integral, iar o parte substanțială din valoarea depozitelor să rămână în afara protecției. În cazul în care o parte substanțială din valoarea depozitelor este garantată, hazardul moral este atenuat printr-o puternică supraveghere și reglementare, precum și prin alte caracteristici de proiectare ale SGD.
3. SGD aplică în mod egal pentru toate băncile membre nivelul și sfera de acoperire.
4. SGD nu practică co-garantarea.
5. Nivelul și sfera de acoperire sunt revizuite periodic (de exemplu, cel puțin o dată la cinci ani), în vederea asigurării concordanței cu obiectivele politicii publice ale SGD.
6. În cazul unei fuziuni (sau anterior acesteia) a unor bănci separate care sunt membre ale aceleiași SGD, deponenții băncilor care au fuzionat se bucură de acoperire separată (până la limita nivelului de acoperire) pentru fiecare dintre băncile implicate în fuziune. Această acoperire se acordă pe o perioadă limitată, dar care este făcută publică, după cum se prevede în legislație sau reglementări. Băncile care au fuzionat sunt responsabile pentru notificarea deponenților afectați, informându-i inclusiv asupra datei la care va expira acoperirea separată.
7. Rezidența sau naționalitatea deponenților nu influențează garantarea.
8. În situațiile în care există mai multe SGD care operează în aceeași jurisdicție națională, eventualele diferențe de garantare nu afectează negativ eficacitatea sistemului de garantare în ansamblu și stabilitatea financiară.
9. Depozitele în valută sunt garantate dacă sunt utilizate pe scară largă într-o jurisdicție.
10. În cazurile în care se aplică garantarea integrală, există un plan credibil de trecere spre o SGD cu acoperire limitată. Acesta include:
 - (a) o evaluare a mediului economic întrucât acesta afectează sistemul financiar; evaluarea se face înainte de începerea tranziției de la garantarea integrală la acoperirea limitată.
 - (b) ritmul tranziției la garantarea limitată este în concordanță cu situația din industria financiară, reglementarea și supravegherea prudențială, cadrul legal și judiciar, precum și

cu regimurile de contabilitate și de informare publică.

- (c) factorii de decizie au strategii de comunicare eficiente pentru a atenua posibilele reacții adverse ale publicului la procesul de tranziție.
- (d) acolo unde există o mobilitate mai mare a capitalului și/sau o politică de integrare regională, decizia de a restrânge nivelul și/sau sfera de acoperire ia în considerare efectele nivelurilor de protecție și ale politicilor aferente din diferitele jurisdicții.

Principiul 9 – SURSE DE FINANȚARE ȘI UTILIZAREA FONDURILOR

O SGD ar trebui să aibă fonduri disponibile imediat și să dispună de toate mecanismele de finanțare necesare unei rambursări prompte a creanțelor deponenților, inclusiv aranjamente pentru asigurarea lichidității. Băncile ar trebui să aibă responsabilitatea suportării costului de garantare a depozitelor.

Criterii esențiale

1. Finanțarea SGD este asigurată ex-ante. Aranjamentele de finanțare sunt clar definite și stabilite în legislație sau reglementări.
2. Finanțarea SGD este responsabilitatea băncilor membre.
3. Sunt permise finanțări inițiale (de exemplu, de la guvern sau organizații internaționale) în vederea înființării unei SGD. Orice finanțare inițială din partea guvernului ar trebui rambursată integral înainte ca SGD să reducă orice fel de contribuție a băncilor.
4. Aranjamentele pentru finanțarea de urgență a SGD, inclusiv sursele de finanțare prestabilite și asigurate, sunt prevăzute (sau permise) în mod explicit în legislație sau reglementări. Sursele de finanțare pot include acorduri de finanțare cu guvernul, banca centrală sau împrumuturi de pe piețele financiare. Dacă se apelează la împrumuturi din piață, atunci acestea nu sunt singura sursă de finanțare (în unele situații, SGD se pot împrumuta între ele, un exemplu în acest sens fiind SGD din Uniunea Europeană). Aranjamentele pentru obținerea de lichidități în caz de urgență sunt încheiate în avans pentru a asigura accesul efectiv și în timp util atunci când este necesar.
5. După înființarea unui fond pe bază de contribuții ex-ante:
 - (a) nivelul-țintă al acestuia este determinat pe baza unor criterii clare, coerente și transparente, care sunt supuse analizelor periodice;
 - (b) este stabilit un orizont de timp rezonabil pentru atingerea nivelului-țintă al fondului.
6. SGD are responsabilitatea bunei gestionări și investiri a fondurilor sale. SGD are stabilită o politică de plasamente care urmărește să asigure:
 - (a) protejarea capitalului și menținerea lichidității;
 - (b) existența de politici și proceduri adecvate de management al riscului, control intern și sisteme de raportare și informare publică.
7. SGD poate să dețină fonduri la banca centrală. De asemenea, SGD are stabilite și respectă regulile de limitare a plasamentelor semnificative la bănci.
8. În cazul în care SGD nu este autoritate de rezoluție, atunci aceasta are opțiunea, potrivit cadrului legal, să autorizeze folosirea fondurilor sale pentru rezoluția unor bănci membre, altfel decât prin lichidare. În aceste situații, sunt îndeplinite următoarele condiții:
 - (a) SGD este informată și implicată în procesul de luare a deciziilor referitoare la rezoluție;
 - (b) folosirea fondurilor SGD este fundamentată, transparentă și prevăzută în mod clar și formal;
 - (c) atunci când situația unei bănci este soluționată prin alt proces de rezoluție decât lichidarea, rezultatul este o bancă viabilă, solvabilă și restructurată, ceea ce limitează posibilitatea ca SGD să contribuie cu fonduri suplimentare pentru aceeași obligație;
 - (d) contribuțiile sunt limitate la costurile pe care SGD le-ar fi avut de suportat dacă s-ar fi efectuat plata de compensații (sunt deduse recuperările așteptate de creanțe);
 - (e) contribuțiile nu sunt folosite pentru recapitalizarea instituțiilor în rezoluție, cu excepția situațiilor în care participațiile acționarilor sunt reduse la zero, iar creditorii chirografari negaranțați suportă pierderile pe principiul *pari passu*, conform ordinii legale de prioritate a creanțelor;
 - (f) modul de utilizare a fondurilor SGD este supus unui audit independent, iar rezultatele sunt raportate tot către SGD;
 - (g) toate acțiunile și deciziile din procesul de rezoluție care implică utilizarea fondurilor SGD sunt supuse examinărilor ex-post.
9. Dacă veniturile/ încasările SGD (de exemplu, contribuțiile primite, recuperările de la băncile în faliment și dobânzile la fondurile investite) sunt impozitate de guvern, atunci rata de impunere nu trebuie să fie punitivă sau disproporționată față de alte impozite corporative ori să descurajeze acumularea de fonduri. Orice plată către guvern din partea SGD este limitată la rambursarea finanțărilor acordate de guvern (finanțarea inițială sau pentru asigurarea de lichidități).

10. Dacă SGD folosește sisteme de contribuții diferențiate:
- sistemul de calcul al contribuțiilor este transparent pentru toate băncile participante;
 - scoringul/categoriile de contribuții sunt diferențiate semnificativ;
 - ratingurile și clasamentele rezultate în urma calculului pentru fiecare bancă sunt confidențiale.

Principiul 10 – CONȘTIENȚIZAREA PUBLICULUI

Pentru a proteja deponenții și a contribui la stabilitatea financiară, este esențial ca publicul să fie informat în mod permanent asupra beneficiilor și limitărilor SGD.

Criterii esențiale

- SGD este responsabilă de promovarea conștientizării publicului referitor la sistemul de garantare a depozitelor folosind continuu o serie de instrumente de comunicare ca parte a unui program complex de comunicare.
- În cazul unui faliment bancar, SGD trebuie să informeze deponenții în mod corespunzător și așa cum este descris în lege, prin intermediul comunicatelor de presă, materialelor publicitare tipărite, paginilor de internet și al altor mijloace de comunicare, asupra următoarelor detalii:
 - unde, cum și când vor avea acces deponenții garanțaji la fonduri (de exemplu, dacă există o bancă mandatată să facă plățile sau dacă se folosește infrastructura băncii în faliment);
 - informațiile pe care trebuie să le prezinte deponenții garanțaji pentru a beneficia de compensații;
 - dacă se fac plăți în avans sau intermediare;
 - dacă există deponenți care vor suporta pierderi, precum și procedurile prin care deponenții pot depune cereri pentru partea negarantată.
- Programul sau activitățile de conștientizare a publicului furnizează informații despre următoarele:
 - sfera de acoperire (de exemplu, tipurile de instrumente financiare și de deponenți care beneficiază de protecția SGD și cele care sunt excluse de la garantare);
 - lista cu băncile membre și cum pot fi identificate acestea;
 - nivelul de acoperire;
 - alte informații, cum ar fi cele despre mandatul SGD.
- Obiectivele programului de conștientizare a publicului (de exemplu, gradul-țintă de conștientizare a publicului) trebuie să fie clar

definite și în concordanță cu obiectivele politicii publice și cu mandatul SGD.

- SGD stabilește o strategie pe termen lung pentru a-și îndeplini obiectivele privind conștientizarea publicului. De asemenea, SGD alocă în buget sume pentru atingerea și menținerea unui grad-țintă de conștientizare a publicului despre garantarea depozitelor.
- SGD colaborează îndeaproape cu alți participanți la rețeaua de asigurare a stabilității financiare și cu băncile pentru a asigura coerența și acuratețea informațiilor oferite deponenților și pentru a maximiza permanent gradul acestora de conștientizare. Legislația sau reglementările impun băncilor să ofere informații despre garantarea depozitelor într-un format/limbaj prevăzut de SGD.
- SGD își monitorizează continuu activitățile privind conștientizarea publicului și organizează periodic evaluări independente ale eficienței programului/activităților de conștientizare a publicului.
- Deponenților din jurisdicțiile cu aranjamente bancare transfrontaliere ce implică sucursale sau subsidiare ale băncilor străine li se pun la dispoziție informații clare despre existența și identificarea SGD răspunzătoare legal pentru rambursarea depozitelor, precum și despre nivelul și sfera de garantare.

Principiul 11- PROTECȚIA JURIDICĂ

SGD și persoanele fizice care lucrează sau au lucrat pentru SGD în vederea aducerii la îndeplinire a mandatului său trebuie să beneficieze de protecție față de obligațiile ce decurg din acțiunile intentate, reclamațiile, procesele în instanță sau alte proceduri ce au ca obiect deciziile luate, acțiunile întreprinse sau omisiunile făcute cu bună credință în exercitarea atribuțiilor acestora. Protecția juridică ar trebui să fie definită în legislație.

Criterii esențiale

- Protecția juridică este prevăzută în legislație și este oferită SGD și fostelor și actualelor persoane din următoarele categorii: directori, persoane din conducerea executivă, angajați și alte persoane fizice aflate în serviciul SGD, pentru decizii luate, acțiuni întreprinse sau omisiuni făcute cu bună credință în exercitarea atribuțiilor acestora.
- Protecția juridică preîntâmpină prejudicierea persoanelor în cauză sau acordarea de către acestea de daune interese personale. De asemenea, protecția juridică implică acoperirea costurilor, inclusiv finanțarea costurilor de apărare (și nu doar rambursarea ca urmare a unei apărări de succes).

3. Politicile și procedurile operaționale ale SGD solicită persoanelor fizice ce beneficiază de protecție juridică să comunice conflictele de interese presupuse sau reale în care s-ar afla și să adere la codurile de conduită relevante, asigurând astfel menținerea răspunderii acestora.
4. Protecția juridică nu împiedică deponenții ori alți reclamânți persoane fizice sau bănci să conteste legitim actele sau omisiunile SGD prin deschiderea de căi de atac prin proceduri publice sau administrative (de exemplu, acțiuni civile).

Principiul 12 – RELAȚIA CU PĂRȚILE RESPONSABILE DE FALIMENTUL UNEI BĂNCI

SGD sau altă autoritate relevantă ar trebui să aibă competența să solicite în instanță măsuri reparatorii de la părțile responsabile de falimentul unei bănci.

Criterii esențiale

1. Conduita părților responsabile pentru falimentul unei bănci sau care au o contribuție în acest sens (de exemplu, persoane din conducerea executivă, directori, administratori, acționari), precum și conduita părților implicate și a furnizorilor de servicii profesionale (de exemplu, auditori, contabili, avocați și evaluatori) sunt supuse investigației. Investigarea conduitei unei astfel de părți poate fi efectuată de una sau mai multe din următoarele entități: SGD, autoritatea de supraveghere sau de reglementare, autoritățile de cercetare penală sau investigație ori alte organisme profesionale sau disciplinare, după caz.
2. Autoritatea relevantă ia măsurile corespunzătoare urmăririi părților identificate ca fiind vinovate de falimentul unei bănci. Părțile vinovate sunt pasibile de sancțiuni și/sau acordarea de reparații. Sancțiunile sau reparațiile pot viza măsuri disciplinare personale sau profesionale (inclusiv amenzi sau penalități), plângeri penale și acțiuni civile în despăgubiri.
3. SGD sau altă autoritate relevantă dispune de politici și proceduri prin care să se asigure că persoanele cu acces la informații privilegiate ale băncii în faliment, părțile aflate în relații cu aceasta și furnizorii de servicii profesionale către banca în faliment sunt cercetați corespunzător pentru încălcări ale reglementărilor și pentru posibila vinovăție în falimentul unei bănci.

Principiul 13 – IDENTIFICAREA TIMPURIE ȘI INTERVENȚIA ÎN TIMP UTIL

SGD ar trebui să fie parte a unui cadru din interiorul rețelei de asigurare a stabilității financiare care să permită identificarea timpurie și intervenția în timp util în cazul băncilor în dificultate. Acest cadru ar trebui să ofere posibilitatea intervenției înainte ca banca să devină neviabilă. Astfel de acțiuni ar trebui să protejeze deponenții și să contribuie la stabilitatea financiară.

Criterii esențiale

1. SGD face parte dintr-un cadru eficient din interiorul rețelei de asigurare a stabilității financiare care permite identificarea timpurie și intervenția în timp util în cazul băncilor aflate în dificultate financiară înainte ca acestea să devină neviabile.
2. Participanții la rețeaua de asigurare a stabilității financiare au independența operațională și competența de a-și exercita rolurile în cadrul de identificare timpurie și intervenție în timp util.
3. Cadrul include un set de criterii cantitative și/sau calitative clar definite care sunt folosite pentru a declanșa intervenția în timp util sau acțiunile corective. Criteriile:
 - (a) sunt clar definite în legislație, reglementări sau acorduri;
 - (b) includ indicatori de siguranță și soliditate precum: capitalul instituției, calitatea activelor, managementul, veniturile, lichiditatea și sensibilitatea la riscurile de piață;
 - (c) sunt revizuite periodic, iar procedura de revizuire este formalizată.

Principiul 14 - REZOLUȚIA BĂNCILOR NEVIABILE

Un regim eficient de rezoluție ar trebui să permită SGD să asigure protecție deponenților și să contribuie la stabilitatea financiară. Cadrul legal ar trebui să includă un regim special de rezoluție.

Criterii esențiale

1. SGD are independență operațională și resurse suficiente pentru a-și exercita atribuțiile de rezoluție în concordanță cu mandatul său.
2. Prin regimul de rezoluție se asigură că situațiile tuturor băncilor în dificultate pot fi soluționate printr-o gamă largă de competențe și opțiuni.
3. În cazul în care sunt mai mulți participanți la rețeaua de asigurare a stabilității financiare responsabili de activitatea de rezoluție, cadrul legal prevede o alocare clară a obiectivelor, mandatelor și competențelor acelor participanți,

- fără lacune semnificative, suprapuneri sau incoerențe. Sunt în vigoare aranjamente clare de coordonare.
4. Procedurile de rezoluție și de protecție a deponenților nu se limitează la rambursarea deponenților. Autoritatea/autoritățile de rezoluție are/au instrumente eficiente de rezoluție menite a menține funcțiile critice ale băncii și a soluționa situația băncilor. Acestea includ (însă fără a se limita la) competențele de înlocuire a conducerii superioare, de reziliere a contractelor, transferul și vânzarea de active și pasive, anularea sau convertirea datoriilor în capital și/sau înființarea unei bănci-punte temporare.
 5. Una sau mai multe dintre metodele de rezoluție disponibile permit flexibilitatea rezoluției la un cost mai mic decât cel așteptat în cazul lichidării, cu deducerea recuperărilor așteptate de creanțe.
 6. Procedurile de rezoluție urmează o ierarhie definită a creditorilor în care depozitele garantate sunt protejate împotriva partajării pierderilor, iar acționarii sunt primii care suportă pierderile.
 7. Regimul de rezoluție nu discriminează deponenții în funcție de naționalitate sau rezidență.
 8. Regimul de rezoluție este protejat de acțiunile în justiție care vizează anularea deciziilor legate de rezoluția băncilor neviabile. Nicio instanță nu poate anula deciziile de acest tip. Soluțiile favorabile care pot fi obținute prin introducerea unei căi de atac se limitează la compensațiile bănești.
 9. Regimul de rezoluție este conceput astfel încât perioada dintre momentul pierderii de către deponenți a accesului la fondurile proprii și cel al implementării variantei selectate de rezoluție (de exemplu, rambursarea deponenților) să fie cât mai scurtă posibil.
- (b) este susținut de legislația, reglementările, sistemele și procesele relevante (de exemplu, manuale de intervenție și rezoluție);
 - (c) are rezultate clare și măsurabile.
 3. În situațiile în care se produce evenimentul declanșator al rambursării deponenților și există posibilitatea înregistrării de întâzieri semnificative în efectuarea plăților, SGD poate face plăți în avans, plăți intermediare sau plăți parțiale de urgență.
 4. Pentru a asigura deponenților accesul rapid la fonduri, SGD:
 - (a) are acces permanent la conturile deponenților, ceea ce include și autoritatea de a solicita băncii să mențină informațiile despre deponenți într-un format prestabilit de SGD în vederea accelerării rambursării deponenților garantați;
 - (b) are autoritatea să realizeze controale anticipate sau pregătitoare (de exemplu, la fața locului și în mod independent sau împreună cu autoritatea de supraveghere) privind acuratețea înregistrărilor referitoare la deponenți și să testeze sistemele IT și informațiile stocate de instituția membră pentru a asigura capacitatea generării unor astfel de înregistrări;
 - (c) are mai multe opțiuni de rambursare.
 5. SGD are capacitatea și capacitatea să realizeze prompt procesul de rambursare, inclusiv:
 - (a) resurse adecvate și personal pregătit (din interiorul organizației sau contractanți) pentru procesul de rambursare, pentru care există documentație sau manuale specifice;
 - (b) sisteme informatice pentru a prelucra informațiile referitoare la deponenți într-o manieră sistematică și precisă;
 - (c) activități anterioare și activități ulterioare evenimentului închiderii, care sunt specificate în documentația sau în manualele privind evenimentul închiderii;
 - (d) elaborare de scenarii și simulări, inclusiv realizarea de simulări împreună cu autoritățile de supraveghere și de rezoluție privind închiderile de bănci.
 6. Ca urmare a falimentului bancar, se realizează o analiză (de exemplu, după încheierea evenimentului) în vederea determinării și examinării elementelor procesului de rambursare (incluzând, după caz, procedurile de rezoluție) prin prisma reușitei sau a eșecului acestora.
 7. O parte independentă efectuează auditarea periodică a procesului de rambursare pentru a confirma existența procedurilor corespunzătoare de control intern.
 8. În cazul în care se aplică compensarea depozitelor garantate cu creanțele restante (de

Principiul 15 - RAMBURSAREA DEPONENTILOR

În vederea asigurării stabilității financiare, SGD ar trebui să ramburseze prompt deponenților fondurile garantate. Ar trebui să existe un mecanism de declanșare precis și neechivoc pentru rambursarea deponenților garantați.

Criterii esențiale

1. SGD este capabilă să despăgubească deponenții garantați în termen de 7 zile lucrătoare. În cazul în care SGD nu poate respecta acest termen la momentul evaluării, există un plan credibil al SGD de a atinge acest obiectiv.
2. Pentru a fi credibil, planul de rambursare:
 - (a) are un orizont de timp clar pentru implementare (de exemplu, în decurs de 2 ani);

exemplu, serviciul datoriei și arieratele) sau cu împrumuturile ajunse la scadență, aceasta se realizează în timp util și nu generează întârzieri în rambursarea promptă a creanțelor deponenților garanți sau nu subminează stabilitatea financiară.

9. Există aranjamente și/sau acorduri cu agențiile care operează sisteme de compensare-decontare și cu lichidatorii relevanți, pentru a asigura tratarea elementelor tranzitorii în mod adecvat, coerent și în timp util.
10. În cazurile în care SGD nu are competența să acționeze ca lichidator, lichidatorul este obligat prin legislație sau reglementări să coopereze cu SGD pentru a înlesni procesul de rambursare a deponenților.

Principiul 16 – RECUPERAREA CREANȚELOR

SGD ar trebui să aibă, după lege, dreptul de a-și recupera creanțele potrivit ierarhiei statutare a creditorilor.

Criterii esențiale

1. Rolul SGD în cadrul procesului de recuperare este clar definit în lege. SGD este clar recunoscută în calitate de creditor al băncii în faliment prin subrogare.
2. Sub aspectul tratamentului juridic, SGD are cel puțin aceleași drepturi sau statut de creditor ca deponenții în ceea ce privește averea băncii în faliment.
3. În calitate de creditor, SGD are drept de acces la informațiile de la lichidator astfel încât să poată monitoriza procesul de lichidare.
4. Gestionarea și valorificarea activelor băncii în faliment potrivit abordărilor acesteia referitoare la gestionarea și recuperarea activelor se bazează pe considerente comerciale și economice.
5. Persoanele care acționează în numele SGD, alți participanți la rețeaua de asigurare a stabilității financiare și terțele părți care furnizează servicii de rezoluție nu au dreptul să cumpere active de la lichidator.

Reproducerea integrală sau parțială a publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări este permisă numai cu indicarea sursei.

FGDB nu își asumă responsabilitatea pentru nicio părere, analiză sau interpretare exprimată de terți pe baza datelor prezentate în această publicație.